

## Fejeton – Relativita

Matyáš Kosík, sexta

Nerad píše fejetony. Dostal jsem za úkol napsat fejeton na téma: „Relativita“, „Jablko nepadá daleko od stromu“ nebo „Pověřivost“. Když jsem nevěděl, jak začít, přišel můj děda a vyprávěl mi o tom, jak u maturity dostal zadání – napsat fejeton o myšlence soudruha Gottwalda: „Není Němec, jako Němec!“. Tenkrát to bylo jistě horší, protože myšlenka soudruha Gottwalda byla nepochybně významnou událostí a nebylo přípustné ji znevažovat.

Nedávno za mnou přišel kamarád mého táty a přinesl mikrosystém. Říkal, že mu nefunguje, že mu v servisu řekli, že je zřejmě slabý laser a nový tam dát nemohou, protože se již pro takto starý typ nevyrábí. Mikrosystém mu vrátili jako neopravitelný. Kamarád chtěl, abych se na to podíval, jestli to opravdu nejde opravit a pokud ne, abych mu z mikrosystému vyrobil reprobedny k počítači.

Po odkrytí mikrosystému jsem zjistil, že se do něj nikdo ani nepodíval. Všude byla neporušená vrstva jemného černého prachu, co vypadá jako saze. Čočka laseru byla samozřejmě také zanesená a dokonce se pod vrstvou prachu už ani neleskla. Po důkladném vyčištění a sestavení začal mikrosystém opět normálně fungovat. Zase jednou zvítězil kutil nad „profi“ servisem. V autorizovaném servisu jsou zřejmě dnes zvyklí měnit jen celé bloky přístroje a úplně pozbyli intuitivní přístup. Případá mi, že z autorizovaných servisů se stali jen jacísi nákupní poradci, kteří vás nasměrují do obchodů příslušné značky pro nový přístroj. Ačkoliv jsou dnes přístroje konstruovány tak, že je velmi snadné se do nich dostat, opraváři jsou čím dál méně schopní i ochotní s nimi něco dělat. Pokud nejde v přístroji vyměnit celý blok, na opravu se vykašlou.

Nedávno mi kamarád Honza vyprávěl, jak se jim rozbila pračka. On zrovna nebyl doma, tak jeho rodiče zavolali opraváře. Ten přišel, pračku rozdělal a pravil, že by se musel asi vyměnit celý panel, ten se ale už nevyrábí, tudíž je pračka prý neopravitelná. Řekl si o 500,- Kč a odešel. Když přišel domů Honza, vzal do ruky porouchanou desku, objevil na ní jeden olezlý odpor, chvíli přemýšlel nad jeho označením, pak ho vyměnil a namontoval do pračky. Ta se samozřejmě rozběhla a od té doby funguje. Celé to trvalo asi půl hodiny.

Myslím si, že se dnes stroje ani moc neporouchávají, spíš v nich přestane fungovat jedna jediná součástka, jako v případě pračky odpor. Stroje se pak dají opravovat i bez nějakých hlubších znalostí toho konkrétního stroje. Opraváři asi nemají žádnou velkou motivaci stroje opravovat, jsou podle mne čím dál línější.

Případá mi, že tenhle problém odráží celou dnešní dobu. Nikdy nebylo tak snadné šířit informace a zároveň nikdy nebyly informace tak nepřehlené. Při hledání informací na internetu se mi buhužel stává, že najdu 20x ty samé encyklopedicky povrchní znalosti a potom jeden vysoce odborný článek, který nejsem schopný zcela pochopit. A přechod mezi těmito stupni chybí. Případá mi, že většina lidí zůstane u povrchních informací. To, že máme dneska přístup k tolika informacím je nepochybně dobře, ale je to výhoda relativní. Špatné je, že je v nich zmatek, což je odrazující. Ale to už je zase další téma.

Nerad píš z donucení, myslím, že výsledek pak nestojí za nic a nikdo by to neměl číst.